

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja:

v Ljubljani na dom dostavljen:	K 24—	celo leto	K 22—
celo leto	12—	pol leta	11—
pol leta	6—	četr leta	550
četr leta	2—	na mesec	190

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafove ulice št. 5, (i. nadstropje levo), telefon št. 34.

Narodno žalovanje.

Crne zastave, cela gora vencev na grobu Lundra in Adamiča, na tišoče ljudi, ki so v nepreglednih vrstah hodili na pokopališče izkazovali čast spomini narodnih mučenikov...

Mirno, dostojujo in slovesno se je izvršil ta izraz narodnega žalovanja.

Kar je bilo v človeških močeh, vse se je zgodilo, da bi se ljudje vstrashili izraziti svoja čuvstva.

»Še spominjati se ne smete tisti, ki so jih ranile in usmrtili puške« — to je bil smisel vse te grozne gonje, tega blaznega divjanja poslednjih dni.

Vlada je sklicala žandarje od vseh strani. Več sto jih je bilo in vse vojstvo je bilo pripravljeno.

Cemu? Izgredov in demonstracij se ni bilo batiti, prav nicesar se ni bilo batiti. Vlada je to tudi natančeno vedela.

Toda hotela je razsirjati med ljudi strah in trepet; delala je priprave, kakor bi bilo treba zadušiti kako revolucijo, da bi mogel Schwarz na Dunaju reči: glejte, kako nevarni revolucionarji so slovenski naprednjaki, kako krotke, vladu udane ovčice so klerikale in glejte, kako prevoden in energičen sem jaz. Teodor Schwarz, ki sem si že prislužil baronstvo in ima presrečno željo, postati ekselenca.

Strah in trepet je hotela provzročiti vlada s pripravljanjem oborožene sile in s preprevedovanjem vseh spominskih priredb. Vtis naj bi imeli ljudje, da se je bati strašnih dogodkov, krvoprelitja in revolucije, da bi se nihče ne udeležil narodnega žalovanja toli neprijetnega vladnim, vojaškim in nemškutarskim krogom.

Vladi na pomoč je priskočil »Slovenec«. Kar je ta grdi, ta podli, ta ostundni list počenjal to dni, je nekaj tako nezaslišanega, nekaj tako vnebovpijajočega, da se gabi v dušo vsakemu človeku, ki ni čisto pozivjen. S studom in zaničevanjem so temu listu pokazali hrbet tudi poštejni klerikale. Niso se zmenili za njegovo sramotno hukšanje. Med omimi tisočimi, ki so včeraj hiteli na grob Lundra in Adamiča, bilo je tudi dokaj ljudi, ki so doslej hodili s klerikalno stranko.

Samo prodane duše so zmožne takega početja, kakršno si je dovolil »Slovenec«, da bi z najblazinejšim terorizmom onemogočil manifestacijo narodnega žalovanja. Čisto v vlad-

nem smislu je prorokoval, da bodo izgredi in da bo tekla kri. Plašil in strašil je, kar je bilo mogoče, grmel proti vsem nameravanim priredbam narodnega žalovanja, rohnel zoper razobešanje zastav in da bi bolje opravil svojo peklenkozlobno nalogo, da srameti celo spomin onih, ki so kot nedolžne žrtve prelili kri in morali v mladih letih v grob.

Tisti ljudje, ki so se lani udeležili pogreba Lundra in Adamiča, ki so ju v »Slovenec« proglašali za narodne mučenike, ki so prisegali, da jim bo vedno svet spomin narodnih žrtv, oni isti ljudje so letos pljuvali na grob Lundra in Adamiča in pisarili, da to sploh niso mučeniki. Famosni Gostinčar pa je celo pisal, da protestira proti temu, da bi veljala Lunder in Adamič za narodna mučenika.

To početje klerikalev je izraz največje prav živinske podivjanosti in prava sreča je, da se ljudje niso dalni premagati po svojih čustvih in po svojem toli opravičenem ogorenju.

»Slovenec« in njegovi patroni so tu igrali pač hinavsko vlogo. Navedno so se borili za to, da preprečijo narodno žalovanje in vsako demonstracijo, navidezno so goreli za ohranitev miru in reda. Toda so mogli zastopati tudi z dostojni sredstvi. Ali ti ljudje so žalili vse, kar je spodbudem človeka svetega in zasramovali celo spomin narodnih mučenikov, samo da bi ljudi kar najbolj razburili in da bi v njih raznemeli nevoljo v planem. Hujškali in ščuviali so zoper žalovanje, zoper česnje spomina narodnih žrtv — ali svojih podlilih dušah so želeli in hrepneli, da bi nihj divjanje razljutilo ljudi in jih zapeljalo v kake demonstracije. Potem bi bili klerikale vpili: »glejta ministrski predsednik Bienerth in minister Bilinski, taki revolucionare so ti slovenski naprednjaki, mi klerikale pa smo šli z vlasto, opļivali in onečastili smo celo grob narodnih mučenikov — zakaj sta torej naša sovražnika — oprita se na nas in dobro bo za Vajn in tudi za nas.«

Ko bi se bila zgordila kakša demonstracija ali le najmanjši izgrad, to bi si bili klerikale trkali na prsa in se svojimi pijanskimi glasovi hvalili, da so stebri javnega reda, da so mir ohranjujoči element, da so oni tisti, ki ščitijo vlast, branijo vojaštvo in varujejo nemškutarsko in seveda bi bili zahtevali tudi platičila...

njen kes izgubljenega življenja, lahkomiselno potepitane bodočnosti! Obupaval je, boril se je sam seboj, hotel je zatrepi v sebi to čustvo, utočiti ga v pijači — a zastonj; vse je bilo le za trenotek, dokler je ni videl; ko pa jo je srečal, bil je zoper stari Frane.

Zanemarjal je svoje ure, samo da je mogel videti njo, kadar je pela v gledališču, je bil vedno tam, vedno je sedel v kavarni, kamor je zahajala ona, postal ji večkrat na oder evtic in tako iskal vsako priliko, da bi se seznanil z njo. Slednjič se mu je to tudi posrečilo, seznanil se je z njo slučajno, ko ni niti najmanje tega pričakoval. Jezil se je sam na se, tako smešen je bil ta večer; skoraj nicesar ni mogel govoriti, hotel je biti šaljiv, a njegove šale in dovtipi niso prišli do veljave! Sedel je z njo v večji družbi, ona je sedela njemu nasproti in ga neprestano gledala; Franc pa je ženiral to, zardeval je, besede so mu zastajale v grlu... Ko so se pa razšli, stisnila in stresla mu je Erna roko, kakor staremu znancu prijatelju...

Franc je šel naravnost domov oni večer; v svoji sobi je sedel na posteljo in premišljeval današnji dogodek... ah kako majhnega in neznanega se je čutil pred njo; ko bi mogel storiti kaj velikega, silnega, da bi obrnil nase pozornost vsega

izhaja vsak dan zvečer izvzemši nedelje in praznike.

Inserati veljajo: petorostopna peti vrsta za enkrat po 14 vin., za dvakrat po 12 vin., za trikrat ali večkrat po 10 vin. Pri večjih inseracijah po dogovoru.

Upravnemu naj se pošljajo naročnine, reklamacije, inserati itd. to je administrativne stvari.

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Na pismena naročila brez istodobne vopisovate naročnine se ne ozira.

Narodna tiskarna telefon št. 85.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:

celo leto	K 25—
pol leta	13—
četr leta	650
na mesec	230

za Nemčijo:

celo leto	K 28—
pol leta	13—
na mesec	230

za Ameriko in vse druge dežele:

celo leto K 30—

Vprašanjem glede inseratov naj se priloži za odgovor dopisnica ali znamka

Upravništvo: Knafove ulice št. 5, (spodaj, dvorišče levo), telefon št. 85.

nem smislu je prorokoval, da bodo izgredi in da bo tekla kri. Plašil in strašil je, kar je bilo mogoče, grmel proti vsem nameravanim priredbam narodnega žalovanja, rohnel zoper razobešanje zastav in da bi bolje opravil svojo peklenkozlobno nalogo, da kri in zvečer prelili kri in moralni v mladih letih v grob.

A kako se je to zgodilo. S kako sveto pjeteto so romali tisoči in tisoči na grob narodnih mučenikov, s kako slovesnostjo je Ljubljana obhajala obletnico 20. septembra. Vlada je prepovedala vse, tudi najmanje česnje spomina narodnih mučenikov in storiti se je moglo samo to, čevar vlada sploh ne more prepovedati.

A kako se je to zgodilo. S kako sveto pjeteto so romali tisoči in tisoči na grob narodnih mučenikov, s kako slovesnostjo se so pri grobu klanjali spomini onih, ki sta moralni dati kri in življenje za slovensko stvar. Iz tisoč in tisoč sreča je kipela k nebu prisia, da bomo zvesto in nevražljivo stali na branku svetih idealov slovenstva, zaradi katerih sta moralni Lunder in Adamič v grob, zaradi katerih je osem oseb prelivalo kri in jih toliko trpi v ječah.

Notranji položaj.

Češki deželní zbor.

P r a g a , 19. septembra. Čuje se, da se je razpoloženje med nemškimi poslanci poslašalo. Sodijo to iz oklica, ki ga je izdal nemški narodni svet na nemške poslance in ki zahteva brezpogojno nadaljevanje obstrukcije ter članek v organu nemških agrarov, ki je tudi brezpogojno za obstrukcijo.

Graški deželní zbor.

L o v o v , 19. septembra. Rusini so začeli s tehnično obstrukcijo, ki so jo tudi danes nadaljevali. Vložili so neštevilne predloge. Svoje ravnanje motivirajo z dejstvom, da se ne čitajo vse predloge tudi v rusinskem jeziku ter s sovražnim nastopom poljške minoritete proti Rusinom.

Skupni ministrski svet.

D u n a j , 18. septembra. Danes zvečer je bil začasno konec skupnih ministrskih posvetovanj. Razrešil se je skor ves materijal, ki se predloži delegacijam. Popolnom končana še niso posvetovanja o sklepnu proračunu, ker nekatera vprašanja, ki so z njim v zvezi, še niso razrešena.

Načrt boseske ustave je treba samo končno redigirati. Kdaj bodo skliceane delegacije, še ni popolnom gotovo; termin se bo določil šele, ko bo položaj na Graškem popolnoma jasen.

„Svobodna šola“.

D u n a j , 18. septembra. Naučno ministrstvo je odločilo, da ima rekurz proti zavzetvi šol društva

»Svobodna šola« odložilno moč; — 20. t. m. se torej v teh šolah zoper začne s poukom.

Ogrska kriza.

D u n a j , 19. septembra. V ponudilku po Wekerle zoper sprejet v avdijenci. Odpeljal se je včeraj zvečer v Budimpešto, pa se danes zvečer zoper povrne. Košut je odločno izjavil, da ne odstopi od zahteve po sa mostojni banki.

Carjevo potovanje.

B e r o l i n , 19. septembra. »L o k a l - A n z e i g e r « poroča iz Petrograda, da je Izvolski svetoval carju, naj odloženo potovanje na Laško absolvira še to jesen. Car je naročil Izvolskemu, naj sporoči laškemu poslaniku, da bo potoval sam, in sicer po suhem čez Berolin in ne po morju.

Graška.

A t e n e , 18. septembra. Sedaj se lahko z vso gotovostjo reče, da je kralj opustil misel, odpovedati se prestolu.

III. shod narodno-radikalnega dijaštva.

V soboto popoldne se je zborovanje nadaljevalo; na prvem mestu je bila debata o jugoslovanskem vprašanju, nato pa je sledil referat g. iur. Zormana »O umetniški vzgoji.« O tem zborovanju prinesemo poročilo jutri, za danes objavljamo le še

rezolucije,

ki so bile na zaključnem zborovanju v nedeljo dopoldne sprejete. Glase se tako-le:

Slovensko narodno radikalno dijaštvu zbrano na svojem III. shodu v Ljubljani, v dnevu od 16.—20. septembra 1909 s svojimi gosti naprednimi češkimi in jugoslovanskimi džakami

I. 1. vidi v organizaciji slovenskega klerikalnega dijaštva do one mednarodne sile, ki uporablja moderna sredstva služi edinole interesom Rima ter zavira s tem prost razvoj slovenskega naroda;

2. pozivlja vse slovensko napredno dijaštvu, da s trdn organizacijo in intenzivnim protiklerikalnim delom paralizira to nevarnost;

3. priporoča temeljitost študij kulturnih, gospodarskih in političnih ved in delavskoga vprašanja.

II. 1. vidi v narodno obrambenem delu bistveni predpogoji za kulturno in gospodarsko osamosvojitev

nil k nji in ji zaščmil: Ljubim te! Slab in neznaten sem, nicesar ti ne morem dati, a vendar storim vse, da te osrečim! Ti izpelje pot mojega življenja v višave, s teboj hočem dvigniti oči kvišku! Stemnilo se je že popolnoma, a Franc in Erna sta se vedno sprejavala, ponudil ji je svojo roko, ki se je na ona oprijela! Franc je čutil utrije njenega srca na svojem telesu, čutil je njen razburjenost.

Prišla sta do razgleda, obstala sta in zrla v krasno noč... Temna noč je ležala naokoli, a v nji se je blesketalo mesto v nebrojnih lučih, svetla tišina je vladala naokoli, nič se ni ganilo v ozračju. Nemo sta zrla Franc in Erna tja predse; kar se ona zgane, nagnе se na Francia in sentimentalno zašepeče:

umetniškemu gibanju v Slovencih posveča večja pozornost, kakor do slej. Obenem izjavlja, da bo z ljubeznijo pospeševalo in podpiralo vse poskuške spraviti v Slovence veliko, resnično, pravo umetnost do one višine, katero uživa v drugih kulturnih narodih.

V. 1. Pomavlja znova svojo odločeno zahtevo po slovenskem vseučilišču v Ljubljani;

2. zahteva kar najodločneje proti slovenski klerikalni žurnalistiki, ki agitira proti obisku čeških visokih šol v Pragi iz verskih vzrokov. Nasprotno priporoča obisk čeških visokih šol, kajti in medsebojnem stiku in spoznavanju slovanskih narodov, naj se nadalje delujejo z vso močjo za zblížanje vseh slovanskih narodov. — Za sebe obljudbla, da bo neutrudno agitiralo za to idejo.

4. protestira kar najodločneje proti slovenski klerikalni žurnalistiki, ki agitira proti obisku čeških visokih šol v Pragi iz verskih vzrokov. Nasprotno priporoča obisk čeških visokih šol, kajti in medsebojnem stiku in spoznavanju slovanskih narodov, vidi pozitiven uspeh v evoluciji slovanskega zblížanja.

3. zahteva reciprocitet med zagrebško in vsemi inozemskimi slovanskimi univerzami ter med avstrijskimi vseučilišči;

4. zahteva popolno slovensko srednje in ljudsko šolstvo na vsem slovenskem ozemlju, posebno pa pozivlja slov. državne poslance, da se zavzamejo za podprtje C. in M. osele pri Sv. Jakobu v Trstu;

5. obsoja dunajsko vlado, ki zavlačuje razvoj slovenskega srednjega šolstva s tem, da že spisanih knjig za višjo gimnazijo ne aprobiра in pozivlja slov. državne poslance, da z vso odločnostjo izposluje pri ministru potrebuje aproboacijo;

6. z ogorčenjem obsoja in protestira proti nekulturni persekciji češkega šolstva na Nižjem Avstrijskem, posebno na Dunaju in v Postorni od strani avstrijske vlade; istotako ogorčeno obsoja persekcije Slovakov na Ogrskem.

VI. kar najostreje obsoja način agitacije slovenskega klerikalnega časopisa proti pohajanju čeških visokih šol od strani Slovencev, ker more takšna agitacija le škodovati češko-slovenskemu zblíževanju ter sploh slovanski vzajemnosti; osobito pa smatra zadevno sredstvo, ki se jih poslužuje klerikalni dijaški list »Zora« kot za slovenskega dijaka neprimerena. Poziva ponovno slovensko dijaštvo, naj pohaja slovenske univerze, osobito češko univerzo v Pragi, ker ima v taki koncentraciji jamstvo za skorajšnjo realizacijo slovenske vseučiliške zahteve;

VII. protestira najodločneje proti temu, da je c. kr. vlada prepovala javno prireditve III. shodu nar. rad. dijaštva; vidi v tej prepovali nov izraz vladnega sistema, ki hoče ubiti vsak pojav naprednega življa na ljubo našim klerikalcem ter naroča sklicateljem shoda, da uporabijo vsa zakonita sredstva, da se ožigosa ta prepoval kot protizakonita.

Cehi so zase posebej še sprejeli sledete resolucije:

VIII. Češko dijaštvo, prisotno na III. shodu narodno-rad. dijaštva v Ljubljani se pridružuje z živim zanimanjem vsem zahtevam, ki jih je shod izrekel in povračil te le misli:

1. V narodno-radikalnem gibanju slovenskega dijaštva vidi kar najbolje izraženo narodno zavest slovensko, njega kulturno-vzgojno smer smatra slovenskemu narodu najkoristnejšo.

2. V manjšinskem oziru protestira kar najodločneje proti nemški nasilnosti, izraža svoje radostno občudovanje nad uspehom, s kakršnim se Slovenci proti tej nasilnosti bore in obljudbla, da bo stalak kakor en mež za vse slovenske Šolske zahteve na Stajerskem, Koroškem, Primorskem, Kranjskem in v Trstu, osobito pa za slovensko univerzo, ter da bo kar možno vplivalo v tem smislu na vodilne kroge svojega naroda.

3. V razrešitvi jugoslovanskega vprašanja, ki pelje k zblížanju vseh jugoslovenskih narodov v vseh vrstah in vseh ozirih, vidi češko dijaštvo stopinjo naprej v splošnem razvoju vseslovanskega zblížanja in prosi prisotne zastopnike Jugoslovanov, naj se nadalje delujejo z vso močjo za zblížanje vseh slovanskih narodov. — Za sebe obljudbla, da bo neutrudno agitiralo za to idejo.

4. protestira kar najodločneje proti slovenski klerikalni žurnalistiki, ki agitira proti obisku čeških visokih šol v Pragi iz verskih vzrokov. Nasprotno priporoča obisk čeških visokih šol, kajti in medsebojnem stiku in spoznavanju slovanskih narodov, vidi pozitiven uspeh v evoluciji slovanskega zblížanja.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 20. septembra.

+ Romanje na grob narodnih mučenikov. Več kot dvajset tisoč ljudi je včeraj obiskalo grob Lundra in Adamiča. Grob je ves izginil pod množino vencev. Venci s trakovi in vencih brez trakov so ležali tako visoko, da napisov ni bilo mogoče razbrati. Romanje se je pričelo že dopoldne, popoldne pa je bilo naravnost velikansko. Prišli pa niso samo Ljubljanci vseh stanov in vseh slojev, marveč tudi iz okolice je prišlo mnogo ljudi. Venci so bili poslani tudi iz drugih krajev, iz Opatije, iz Gorice, iz Trsta in od drugod. Na potu so bili postavljeni žandarji in tudi na pokopališču so bili orožniki skriti v mežnariji. Detektivov in vuhunov je kar mrgolelo in policijski uradniki so skrbno gledali, da bi kdo ne izrekel kakve besede. Varnostni organi niso imeli nobenega povoda kaj intervenirati. Do poznega včerja je trajala ta veleimpozantna manifestacija in tudi danes je že dopoldne bilo na stotine ljudi na pokopališču.

+ Crne zastave. Kar je v Ljubljani resnično narodnih hiš, vse so že včeraj ali pa danes razobesile črne zastave. V nekaterih ulicah ni ne ene hiše, kjer bi ne bilo zastav, in tudi najblžnja okolica ljubljanska se je vrlo obnesla posebno Moste. Zastav niso razobesili nemškutarji, kar je umevno; nimajo jih erarična poslopja, kar je tudi umevno; nimajo jih cerkvena in duhovska poslopja, niti tista, ki so jih lani v dan pogreba razobesila; nimajo jih hiše različnih šlev v strahopetev, ki se boje zamere pri vladu in terorizmu klerikalcev. Nismo nikogar terorizirali zaradi zastav, in tudi sedaj nočemo nikogar terorizirati, zato ne bomo objavljali imen teh žalostnih junakov, ki niso razobesili črnih zastav.

+ Urnebesna laž. »Slovenec« je priobčil v soboto brzovajko, v kateri je rečeno, da je župan Hribar intereniral pri ministrskemu predsedniku zaradi prepovala shoda radikalnim dijakom in da je Bienertha s tem obdelaval, da so radikalci del liberalne stranke, ki je za časa obstrukcije slovenskih klerikalcev lojalno podpirala vlado. — Seveda je ta telegram v Ljubljani skrpan. »Kar poroča »Slovenec«, je tako debla laž, da si debelejše ni mogoče izmisli. Naravnost urnebesna je ta laž in pri tem še grozno neumna, kajti Bienerh ve itak prav dobro, kdo in kaj je župan Hribar in kaj je napredna stranka. Če morajo klerikalci že na vsak način lagati, ker si druže ne znajo pomagati, naj saj tako bedasto ne lažijo, da se jim vse smeje.

+ »Slovenec« bratee. »Štajerc« piše v neki reklamni notici za nemško šolo pri Sv. Lenartu v Slov. goireah sledete: »Tukajšnji župni urad se je izjavil pripravljenim, da preuzeče katoliški verouk na nemški šoli.« Slovenskim izdajicem se torej ne bo treba batiti za večno pogubo svojih otrok — slov. duhovnik pa

+ Velikanski strah, ki ga je podrobila obletnica 20. septembra v srcu barona Schwarza, se razovede na jačo čuden način. No, saj umevamo, da je ta strah spravil in noge vse orožništvo, ali umevamo je celo tudi, da je konzimirano ljubljansko pešaštvu, ali da bi bil ta strah segel celo po topalstvu, to pač pametno mislečemu človeku ne gre v glavo. Že edino prihod češkega dijaštva v Ljubljano je razburil vladne kroge tako zelo, da je imel celi topničarski polk na dan prihoda čeških gostov mirozov že ob

— 4. popoldne. Vse sledče dneve pa je moral vojaštvo biti v vojašnici ob 8. zvečer, danes pa zopet ob 4. popoldne. Zdi se nam pa, da se za to oddrebo skriva še nekaj drugega, ne pa samo strah. Vojaštvo gotovo ni posnabnilo, ako mora dan za dnevom prečepeti v vojašnici in umljivo je, da išče vzroka takim odredbam. Povod odredbi je pa obletnica 20. septembra, in je vojaštvo naj bi se obrnila na tisto ljudstvo, tisti narod, ki praznuje obletnico narodnih mučenikov. Baron Schwarz ve, da je topničarski polk skoraj izključno slovenski, in ravno zato je treba to vojaštvo vzgojiti v nevoljo proti lastnemu narodu, da bo pozneje, ko bo prosto vojašnico, še vedno klelo tiste, ki so jim »kradli prosti čas«.

+ Za padli žrtvi Adamiča in Lundra je bila danes dopoldne v Trnovski cerkvi maša - zadušnica. Udeležilo se je je toliko narodnega občinstva, da je bila cerkev nabito polna. Udeležil se je je tudi župan Hribar. Petje žalostnik je v vseh navzvočih povečalo globoko žalost, ki se je že itak vsakomur brala z resnega obrazza in kolikor bližje je bilo opravilo koncu, toliko bolj so ljudej iheli. In ko je župnik Vrhovnik koncem maše s trescočim glasom zapel pretresocjo »Libera me«, zajokalo je vse vprek. V te trenutki globokega narodnega žalovanja je postal »Slovenec« svojega špiona, ki je hodil po cerkvi sem terjet in si zapisoval udeležnike in udeležnice sv. maše - zadušnice. V ljudeh je to vzbudilo silno ogorčenost. In to po vsi pravici. To špioniranje je tak škandal, da mu ga pač ni para. »Slovenec nam torej po drugi strani prepovalje izražati žalovanje za po nedolžnem usmrčenima, kakor nam vlauda prepovalje po eni strani. Kamor ni vlauda poslala svojih špionov, nadomestuje »Slovenec« njen posel! »Slovenec« špion — bil je Moškere — so jih ljude potem pred cerkvijo, kjer jih je znova pregledaval, če ni morda koga izpustil, povedali par gorkih. Moškere je bil tihio in si ni upal ziniti niti besede. Kako tudi, ko ni vedel kaj. — Tako sramote klerikalci vse povsod spomin na padli žrtvi. Sramota jim, narodnim izdajicem!

+ Za berilo dne 20. septembra priporočamo Gostinčarjevo »Našo moč«. Clovek takega kalibra, kakor je Gostinčar, se upa pisati, da Lunder in Adamič sploh nista narodna mučenika in da slovenski narod slovensko protestira proti takima narodnima mučenikoma...»

+ Sodrga! — Gostinčar, pomislite, ljudje krščanski, en Gostinčar psuje s sodrgo vse tiste, ki bodo obhajali obletnico 20. septembra. Tako je zapisano v »Naši moči«.

+ »Slovenec« bratee. »Štajerc« piše v neki reklamni notici za nemško šolo pri Sv. Lenartu v Slov. goireah sledete: »Tukajšnji župni urad se je izjavil pripravljenim, da preuzeče katoliški verouk na nemški šoli.« Slovenskim izdajicem se torej ne bo treba batiti za večno pogubo svojih otrok — slov. duhovnik pa

bodo služili pri »Schulvereinu« mastne groše za svoje delo.

+ Duševno sorodstvo. Renegatki »Štajerc« in rimski »Slovenec« sta si duševno zelo sorodna lista. »Štajerc« je začel ponatiskovati »Slovenec« ostudnosti glede 20. septembra. Ornigov »Štajerc« se gleda način narodnih mučenikov strinja s »Slovenecem«! Značilno za slovenski katoliški list!

+ Škof Bonaventura pozabil izpostaviti Najsvetejše. Klerikaci so napeli vse kriptje, da bi vlauda prepovala shod radikalnega dijaštva. Schwarz je njim na ljubo odredil vse, kar se je dalo. Prepoval je zborovanje, poročal je na vojaško oblast tako, da dijaki niso dobili postelj; informiral je vladu vojaštvo tako, da je bilo prostovoljcem prepovaleno občevati z ljudmi, ki so nosili znake tega dijaškega shoda; vladu je najela celo vrsto detektivov, tako da naši dijaki na najbolj samotnem kraju niso bili pred njimi varni in celo praska policijske agente. Klerikaleci so skiali v »Slovenec«, besnili in rotili občinstvo in dijake, da se shoda nikar ne udeležuje, a vse je bilo zastonj — tako krasno uspelega dijaškega shoda še ni videla Ljubljana in tisto zbiranje klerikalnih po »flečkansko tonzuriranih« posvetnih in pravih lemenatarjev je bilo v primeru s tem impozantnem shodom le nešrečen poskus imitacije 300 let boše preje preteklo, predno bodo klerikalci načrteli med seboj toliko odlične posvetne inteligence. Hudomušneži pravijo, da bi edinole škof Bonaventura lahko preprečil ta shod, ki ga ni mogla nobena naravna sila. Ce bi izpostavil Najsvetejše in pustil po cerkvah moliti rožni venec, pa bi se III. shod narodno - radikalnega dijaštva gotovo ne vršil.

+ Objektivnost uradnega lista. »Laibacher Zeitung« je prinašala ob priliki shoda klerikalnih študentov, lemenatarjev in mežnarjev dolgovznenia poročila in iz največje neumnosti, ki je prišla iz njihovih blagoslovijnih in neblagoslovijnih ust, je načrivala cele referate. O shodu narodno - radikalnega dijaštva, ki je bil tako veličastna manifestacija ogromne večine naše akademiske mladeži, ni imelo niti besedice, dasi je bil njen poročevalce pri shodu navzoč. Je sicer čisto vseeno, če tetka o kaki stvari poroča ali ne, vendar pa je ta pojavi jako značilen, da se ga nam je zdelo vredno omeniti. Mesto »Laibacher Zeitung« je imel namreč uradno poročilo o shodu »Slovenec«, čigar pisava dobesedno odgovarja tomu klerikalno - vladne zvezre.

+ C. kr. dež. šolski svet za Kranjsko je teda, ko je vanj stopilo nekaj novih članov, pripadnikov S. L. S., obeta vse polno preosnov načrtnosti značaja. Zdaj posluje že več kot pol leta, pa v narodnostnem oziru še toliko storil ni, da bi se na gimnazijah, ki se stejejo, da so slovenske, vsaj uvedlo slovensko uradovanje. Toda ne! Tudi pod egido velenodnevnega slovenskega dež. šol. sveta se na naših »slovenskih« zavodih uradno vedno še mora šopiriti blaženja nemščina! No pa, saj vemo, da je vsa tista narodnost S. L. S. zgolj humbug!

+ Razveljavljena razsodba. Radi lanskih septembrskih demonstracij v Celju je bil vložil dr. Kukovec več ovadje proti celjskim nemškutarjem. Da so bile ovadje utemeljene, priča pač dejstvo, da so bile ovadene tudi obsojeni, ne sicer tako strogo kot Slovenci, vendar obsojeni so bili. Obsojeni so potem vložili zoper dr. Francu.

+ Franc, tako razburjen se mi zdiš! »Ne, ne! To je samo veselje, ko čutim, da se mi vračajo zopet moči, ah, Erna, Erna...«

»Nikar se ne razburjam preveč; nisi se dosti trden... čakaj, čakaj...«

»Ne morem, Erna, ne morem...«

Blažno jo je potegnil in privil k sebi, uprl je vanjo svoje oči, zadrl telje po vsem telesu, iz ustnic mu je izginala zadnja sraga krvi, oči so se mu izbulile... Erna pa se je blaženo smehljala... videla je odprto pred sabo nebo s tisočerimi srečami...«

Franc se je ozrl v Erno, ki je ležala poleg njega na postelji... zaprla je oči, okoli ustenji je plaval oni zadovoljnoveselski nasmeji, prsa so se ji nemirno dvigala... Franc se je napol dvingnil in jo opazoval; tako lepa je bila... njeni črni lasje so se razsuli po belli blazini... v temnopoltni obraz je šinila rdečica in ga tako lepo pobarvala.

»Ah Erna, kako te ljubim, preveč te ljubim! Samo moja si, samo moja, nikdo se ti ne sme več približati, nikdo ne sme dvigniti svojih oči do tebe! Moja, samo moja si!«

Poljuboval jo je, a ona se ni zgnila, samo zadržaljajda je odprla svoje oči in ga pogledala tako ljubeče in zadovoljno, da se je Franc prestrail svojega groznega sklepa! Naenkrat je začutil v prsi grozne bolečine, roke so se mu stresle, temnilo se mu je pred očmi... tedaj pa je počasi

Kukoveca tožbo radi razdaljenja časti. Ker je dr. Kukovec smatral pod častjo zagovarjati se, se je izrekal 19. maja t. l. zamudna sodba, s katero se je obsodilo dr. Kukovec v dnevno globo 200 K. Veselje v nemškem in katoliškem izraelu je bilo veliko. Sedaj je pa to veselje uničeno. Okrožno sodišče v Celju je razsodilo razveljavilo radi ničnosti potopka.

+ Napadi v Celju. Zadnji čas so celjski »Nemci« zopet začeli napadati Slovence, seveda ponoči, pa se takrat se z ogljem namažejo, da jih ni mogoče spoznati. Skoraj vsako noč odmevajo po Celju klici »Kroatische Schweine, Windische Hunde« in kar je še takih izrazov celjskih akademičnih ponočnjakov. Policija se seveda umakne, kadar pada kak Slovenec nemškim razbojnikom v roke.

+ Klerikalna strahovlada v šolstvu. V St. Vidu nad Ljubljano je domačinka g. S., ki je na ondotni šoli bila volonterk in je v minolem šolskem letu nadomestovala enega g. učiteljev. Letos je dobil drug g. neničelj dopust in okrajni šolski nadzornik g. Gabršček je dal gdč. S. besedo, da bo provizorično nastavljen in da bo čez nekaj dni dekret. Na dan, ko je prišla gdč. S. v solo, da nastopi svojo službo, je našla tam — drugo učiteljico, hčer krajača Jovana. Ta je imela že drugod službo, pa je puštila in prišla v St. Vidu sam. Odje gdč.

sti izjavili v še tako ugodnem smislu, ampak jih enostavno pusti ležati po svojih z nerešenimi nujnimi akti preobloženih mizah. Začelo se je šolsko leto, knjigotržci so se v prepričanju, da naučno ministarstvo ne bo delalo neutemeljenih ovir, založili z novimi slovenskimi knjigami, razpečati jih pa ne morejo, ker knjige še niso pripuščene. V največji zadregi pa so naši dijaki. Ker knjige še niso pripuščene, se bodo dotične predmete morali učiti iz nemških knjig nemški, če pa se bo naučnemu ministruzlužilovo še pred koncem tega šolskega leta knjige aprobirati, bodo smeli nemške knjige pometati v kot in si zopet za drage denarje kupiti nove slovenske. Izključeno seveda ni, da naučno ministarstvo ukrene, da se letos sploh še ne sme začeti s poukom v slovenščini, da naj se marveč s tem še za nekaj let počaka. To pa menda samo zato, da se bodo vladni in nemški zastopniki v ministruv in v parlamentu zopet lahko izgovarjali, da naših gimnazij ni mogoče posloveniti, ker nimamo slovenskih učnih knjig. Če to ni zlobna šikanica, potem res ne vemo, kaj se še pravi šikanirati koga. Za Slovence je res več kot težavno biti, dober avstrijski patriot.

+ **Vljudno vprašanje na e. kr. državno pravdništvo v Ljubljani.** Pred par meseci je pri Domžalah ustrelil Nemec **Jožef Oberwalder mlajši**, po domače »Povzvez Zepel«, nekega Slovence, ki je drugi dan umrl za ranami. Dočim naši slovenski fantje sede za vsako malenkost mesece in jih po činu tudi takoj aretirajo. Oberwalder ni bil **niti trenutek v preiskovalnem zaporu**. Tudi kaznovan ni bil **nič in tudi obravnavne ni bilo**. Vprašamo e. kr. državnemu pravdništvu, zakaj je vsa stvar »zaspala«, po kakšnih paragrafih je Oberwalder smel ustreliti Slovence, ne da bi bil kaznovan?

+ Imenovan je za profesorja na slovenskem celjskem oddelku celjske gimnazije gosp. **Hinko Klešnik**, suplent na e. kr. I. drž. gimnaziji v Ljubljani.

+ **Odklikovanje.** Višji nadzornik Južne železnice, Friderik Mahorič je v nadzornik Fran Senitzu, oba v Trstu, sta dobila naslov cesarskega svetnika.

+ **Iz sodne službe.** Deželno-sodna svetnika gg. **Fran Andolsek** in dr. **Martin Travner** v Ljubljani sta imenovana višjim deželno-sodnim svetnikom na sedanjem službenem mestu. — Predsednik okrožnega sodišča v Celju, Anton pl. **Wurmsler** je imenovan dvornim svetnikom. — Deželno-sodna svetnika dr. **Gustav Wokaun** in dr. **Josip Frajdil** v Mariboru sta imenovana višjim deželno-sodnim svetnikom na dosedanjem mestu. — Državni pravnik v Trstu, dr. **Karel Chersich** je imenovan višjim državnikom v dvornim svetnikom. — Deželno-sodni svetnik v Goriči, **Matiča Rutar** je imenovan višjim deželno-sodnim svetnikom. — Višji deželno-sodni svetnik Jos. Schwanter v Celovcu je premeščen k nadodišču v Gradec. — Sodnika dr. **Fr. Pompe** v Krškem in dr. **Metod Dolenc** sta imenovana višjim deželno-sodnim svetnikom na dosednjem mestu.

+ **Iz šolske službe.** Premeščena je provizorična učiteljica Pavla **Dežman** iz Radomlja v Mengš. Mesto izstopivše prov. učiteljice Fr. **Gerbec** pride v Suhoj učiteljski kandidatinji Emiliu **Kamenšek**. Bivša suplentinja Zofija **Suša** pride kot prov. učiteljica v Planino pri Jesenicah.

— **Ceški akademiki** so darovali družbi sv. Cirila in Metoda za obrambni sklad 200 kron.

— **Izlet češkega dijaštva.** Češko dijaštro, ki je prišlo na naš shod — 120 akademikov — si je te dni ogledalo razne ljubljanske znamenitosti. Bili so v muzeju, v dež. gledališču, v razstavi slovenskih umetnikov, na Gradu itd.; ogledali so si tudi zanimive izkopanine stare Emone na Mirju. V soboto zvečer so deloma posetili večer na proslavo štiridesetletnice »Slovenije«, deloma pa so bili v »Narodnem domu«, kjer jih je pozdravila ljubljanska »Česká obec«. Včeraj popoldne so obiskali korporativno Adamič-Lundrov grob, na katerega so položili venec, zvečer pa je bil v hotelu »Tivoli« intimen ločitveni večer, na katerem se je spreporovilo nekaj prav lepih in krepkih besed. Mili naši gostje so se odpeljali danes dopoldne ob $\frac{3}{4}$ 10 v Postojno ter v Trst, odkoder obiščejo Benetke. V četrtek popoldne pridejo na Bled, če ne bo zopet kje kakšne — »zamude« in odtod se povrnejo v Prago.

— **Štiridesetletnica »Slovenije«.** Letos dne 26. maja je minilo 40 let od ustanovitve akademičnega društva »Slovenije«. Društvo je na dan obletnice priredilo na Dunaju samo skromno interno slavnost ter je svoj jubilej slavilo šele povodom III. narad. shoda v soboto v dvorani hotela »Tivoli«. Povabilo društva se je odzvalo ogromno število bivših članov,

narodnih dam, češkega, hrvatskega, srbskega, bulgarskega in slovenskega dijaštva itd. Slavnost je bila v rencici nad vse imponantna. Obširnejše poročilo sledi jutri.

— **Dijaski almanah za leto 1909/10** je dotiskan in izide te dni. Njegov obseg je bogat in zanimiv, kakor je bil že lani in predlanskem, in zato upamo, da bo naše napredno dijaštro, pa tudi drugo občinstvo, ki se zanima za stremljenje našega dijaštva, pridno seglo po njem. Cena »Almanahu« bo vkljub obširnemu obsegu kakor doslej samo 1 K. Naj bi ne bilo nobenega naprednega dijaka, ki bi si »Almanaha« ne kupil.

— **»Radogoj«.** Ljubljanski gakovakademični in abiturientje, ki so prosili »Radogove« podpore, dobe svoje prošnje nazaj jutri (21. t. m.) popoldne od 3. do 4. pri društvenem tajniku, Rimska cesta 5, I. — Anton Lovše, t. e. tajnik.

— **Cerele Franco-Ilyrien** je prišlo osrednji zvezi »Alliance Française« v Parizu, ki ga je z jako laskavimi besedami sprejela pod svoje okrilje ter mu obljubila podporo, tako da je upati, da dobi Ljubljana že v razmeroma kratkem času francoško knjižnico in čitalnico, kakor jih imajo druga večja mesta. — **Pouk v francoskem jeziku** se bo vršil letos v dveh oddelkih. **Prvi tečaj**, z dvema učnima urama na teden, je namenjen začetnikom; **drugi tečaj**, z eno učeno uro na teden, je pristopen onim, ki so v rabi francoškega jezika že nekoliko napredovali. Razen tega bo prirejalo društvo od časa do časa zavrnje večere s francoško konverzacijo, s predavanji itd. Pristop imajo dame in gospodje, radi nedostajanja prostorov pa so izvzeti srednješolski učenci, ki imajo priliko izobraziti se v francoškem jeziku na lastnih zavodih. Z ozirom na važni kulturni smotter, ki si ga je stavil »Cerle Franco-Ilyrien«, je upati, da si društvo obriše svoje dosedanje simpatije v krogih ljubljanske inteligence in da si pridobi mnogo novih. S ponokom se prične dne 1. oktobra zvečer.

— **Sokolski dom.** Preteklo soboto se je vršil v Meščanski pivnici na Sv. Petru cesti ustanovni občni zbor društva za zgradbo in vzdrževanje sokolskega doma telovadnemu društvu »Sokol I.« v Ljubljani. Mnogoštevilno obiskani občni zbor je pokazal, da člani »Sokola I.« vedo ceneniti pomen in važnost lastnega sokolskega doma. — Predsednik pripravljalnega odbora, brat Iv. Kostevec, otvoril krog 9. ure občni zbor, predstavlji vladnega zastopnika komisarja g. Robida ter povdarja, da je »Sokol I.« že ob svoji ustanovitvi spoznal potrebo po lastnem društvenem domu. Vled tega se je bil ustanovil poseben stavbniv odsek. Upa, da pridejo do svojega cilja v par letih, če tudi se nasprotuje od dveh strani. Naše geslo bodi: Ne strašimo se! — Nato poda svoje poročilo tajnik brat Dermelj. Uspeh v prvem polovnem letu sicer ni bil tak, kakor bi si ga želili, vendar je »Sokol I.« lahko zavoljen tudi s tem, kar se je doseglo do sedaj. Stavbeni odsek je imel sedem sej, katere je vodil br. Kostevec. Pravila so se napravila po češkem vzoru in jih je vladala odobrila dne 8. julija t. l. Stavbeni odsek je imel 57 rednih članov in dva ustanovnika. Poziva k mnogoštevilnemu pristopu k snujočemu se društvu. Blagajnik br. Mulaček Josip omenja, da je bil stavbeni odsek kupil 2000 blokov in sicer 1000 po 10 K in 1000 po 20 K. Za te bloke se je doslej skupilo 622 K 29 vinarjev, za kar gre zasluha v prvi vrsti našim požrtvovalnim damam. Prispevki, ki so se nabrali ob različnih prilikah pri prijateljih sokolstva, so dosegli znatno sveto — 847 K 74 vin. Strošek je bilo 144 K 47 vin, v tako, da je češtega preostanka 1325 K 56 v, ki je plodonosno načrtovan v »Trgovski banki«. Svoje poročilo, ki je bilo navdušeno sprejeti, končuje s stavkom: »Zrno do zrna pogača, kamen do kamna palača. — Po prečitanju pravil se zglaši za besedo starosta br. dr. Tominšek. V svojem govoru povdarja med drugim, da je »Sokol I.« eno najmarljivejših in najvstrajnejših in najpožrtvovalnejših sokolskih društev na Kranjskem. Zahvaljujoč se pripravljalnemu odboru, izraža trdno upanje, da si »Sokol I.« v doglednem času postavi svoj prepotrebni društveni dom. Enako željo izraža tudi brat Jelenko v imenu »Sokola II.«, ki hoče tudi začeti s pripravami za svoj lastni dom. — Nato predлага brat Mulaček br. Kot članarino mesečno 30 v ed. osebe, to pa zato tako nizko, da more postati član stavbnega društva tudi oni, ki je sicer vnet za sokolstvo, pa mu razmere ne dopuščajo, da bi bil član sokolskega društva. Starosta br. dr. Tominšek priporoča predlog, na kar se isti soglasno sprejme. — Nato so se vršile volitve in sicer vsled soglasnega sklepa v vzklikom. Izvoljeni so bili bratje: za predsednika Iv. Kostevec, za podpredsednika Anton Bončar, za odbornike: Skubic, Dermelj, Rzman, Mulaček ml., Kelšin, Zupančič, Bukovic.

Stepic, Počivavnik in Fabian, za namestnika Verovška in Zemljič, za pregledovalca ravnun Jerman in Adamč. — K slučajnostim se ogliasi za besedo podstarosta br. dr. Pistočnik, ki predlaga v svojem navduševalnem govoru, da se tudi člani danes ustavljene društva nazivljejo z besedo »brat« in ne z besedo »gospod«. Predlog je bil soglasno sprejet. Brat Bončar se zahvali na izvolitvi, omenja žalostno obletnico, ki pretresa možeg in kosti vsakega Slovence, ako se spominja krvavih dogodkov lanskoga leta. Zaključi svoj govor z besedami: »Dasi nas tepe naša dobra vrlada, dasi nas tepe naši ljubezni črni bratje, gremo mi vendar naprek k svojemu cilju.« Predsednik zaključi nato krog pol 11. ure ta velevarni občni zbor z gesлом: V slogi je moč!

— **Na tukajšnji e. kr. II. drž. gimnaziji** se je vpisalo začetkom novega šolskega leta 470 učencev, in sicer so razdeljeni kakor sledi: v I. a. razred 38 učencev; I. b. razr. 38; I. c. razr. 37; II. a. razr. 43; II. b. razr. 40; III. a. razr. 36; III. b. razr. 36; IV. a. razr. 27; IV. b. razr. 27; V. a. razr. 26; V. b. razr. 26; VI. razr. 37; VII. razr. 31 in VIII. razr. 28. učencev. Razen 8 osnovnih razredov bo na zavodu 6 paralelk. Poleg ravnatelja je nameščenih 20 učnih moči, med temi 9 suplentov.

— **Kolesarske dirke.** Kolesarski krogi nam pišejo: Tržaško kolesarsko društvo »Balkan« priredi v nedeljo dne 26. t. m. jugoslovansko dirko iz Ljubljane v Trst (100 kilometrov). Dirka se za jugoslovansko prvenstvo po 1909. Pričetek dirke je ob 6. zjutraj pred južnim kolo-dvorom v Ljubljani in prihod na cilj, obilisk na Općinah, takoj po 9. zjutraj. Pojasnila glede prijavi in vlogi tajnik klubov slov. biciklistov »Ljubljana«. Kakor kaže, se kolesarski šport zopet oživila.

— **Sestanek ljubljanskih biciklistov.** Kolesarski sestanek je včeraj v Cerle Franco-Ilyrien, je upati, da si društvo obriše svoje dosedanje simpatije v krogih ljubljanske inteligence in da si pridobi mnogo novih. S ponokom se prične dne 1. oktobra zvečer.

— **Umrila je v starosti 65 let občespoštovana gospa Marija Mikulšček.** Je bila v starosti 65 let občespoštovana gospa Marija Mikulšček.

— **Poročil se je včeraj v Ljubljani g. Ivan Auerhammer,** poslovodja tvrdke Singer Ko., v Kranju z gospicijo Marijo Kurnik iz Brda. Čestitamo!

— **Službo suplenta** bo oddati na drugi državni gimnaziji v Ljubljani za klasično filologijo kot glavnim predmetom s slovenskim in nemškim učnim jezikom. Prošnje je vložiti na ravnateljovo do 21. septembra t. l.

— **Umrla je v Sp. Šiški ga. Uršula Ciglar,** starca 86 let. N. v. m. p.!

— **Ustanovni shod litijsko - šmarinskoga »Sokola«,** se je izvršil v soboto 19. t. m. nad vse sijajno. Podrobno poročilo sledi.

— **V ejetvju svojih let preminol** je v noči do 19. t. m. v Kamniku iznenada občespoštovani in občepripljubljeni g. magister pharm. Mil. Močnik, edini sin in ponos prejšnjega mnogoletnega zaslужnega župana kamniškega g. Josipa Močnika. Za vratna bolezni, koje kal je bil rajnik iz kratkega potovanja prinesel do domov, je v kratkih dnevi uničila njegovo mlado nadabudno življenje in prizadala neskončno gorje nesrečnemu gospodovičetu in z nežno hčerkico zaostali ljubljeni gospoj soprig. Ob rajnikovem ranem grobu žaluje z njegovimi bridko prizadetimi sorodniki cel Kamnik, ki je poznal in visoko čislal ranjnikov zlati značaj in njegovo dobro, rodoljubivo srce. — Slava njegovemu spomini!

— **Semenj v Poljanah.** Deželna vladava v Ljubljani je dovolila z odlokom z dne 31. avgusta t. l. št. 18.998 občini Poljane nad Škofjeko Loko, da se bodeta vršila tam vsako leto dne 4. maja in 28. oktobra poleg že običajnih letnih, tudi živinska semnina. — Prvi letni in živinski semenj se bode torej vršili dne 28. oktobra t. l. na sv. Simona in Judu dan.

— **Iz Boh. Bistrice** se nam piše: V »Slovenecu« in v »Domoljubu« je bilo čitati, da v Boh. Bistrici ni brivec. Dopsnisk naj nataknke očala na nos, pa bo videl brivski »cagars«, ki že osem let kaže, kje v Boh. Bistrici brivec. Notica v »Slovenecu« in v »Domoljubu« pa nas je opozorila, kje imamo iskatki tistega človeka, ki je 27. m. m. ukral brivski »cagars«, plehasto roko in stojoval pri glavnih cestih pri hiši g. Maleška, ki je kaže, da je brivec pri g. M. Grobottu v Boh. Bistrici.

Shod kmetske zveze v Šmihelu pri Novem mestu. Iz dolenske metropole se nam piše: Omenili ste že, da je bil 5. t. m. valje uradni prepoved shod kmetske zveze, dostaviti je pa še, da se je izkazal kot posebno nadušeni klerikalni agitator uslužbenec grmske kmetijske šole M. Podbevk. Od hiše do hiše je lazil in agitiral za shod in kar pred cerkvijo je harangvirjal ljudi. Sploh hujša ta človek prezobrazno zoper vse narodnike in vsiljuje klerikalne liste. Tu se vidi, kako zlorablja klerikale gotovo z vednostjo dež. odbora deželne uslužbine.

Umor. Pred nekaj dnevi našli so na poti pri Fabihi, ne daleč od okrajne ceste Il. Bistrica-Podgrad 20letno dekle, s popolnoma preparami trebuhom. Revico, ki ječ veselje izstopilo, pripeljalo so v reško bolnico, kjer pa je po groznih mukah umrlo. Razmesaril je trebuh 40letni ljubimec, katerega radi starosti ni hotela vzeti. Morelca so zaprili.

— **Slovenska gimnazija v Celju.** V prvem razred se je sprejelo 62 učencev. Vsled tega se bode napravila vsporednica. Vprašanje, kdo bo imenovan za vodjo tega zavoda, še vedno ni rešeno.

— **Slovenščina na trgovski šoli v Gradeu.** Ministrstvo za uk in bogosločnost je vsled predloga ravnateljskega trgovske akademije v Gradcu dovolilo, da se v bodoče poučuje na tej šoli tudi slovenščino.

— **V Hruševljah** v zapadnih Brdih ob laški meji so otvorili slovensko ljudske šolo. Iz razvalin »Legine« šole v Neblem je vsevetala slovenska ljudska šola.

— Nedeljska kronika. V soboto in nedelji ponoči je policija aretovala radi izgrevod deset oseb. Na Poljanškem nasipu sta se sprla in stepla dva delavca, stražnik je obadvaj odvedel v zapor. Pred domobransko vojašnico je več oseb začelo dražiti vojaške s petjem in vriskanjem. Ko se je stražnik približal so zbežali, vendar pa je enega vjel in dal pod ključ. Na Žabljaku je večja družba ponočnjakov kalila nočni mir. Tudi te je vhitela roka pravice. V Cerkveni ulici je več oseb začelo dražiti vojaške s petjem in vriskanjem. Ko se je stražnik približal so zbežali, vendar pa je enega vjel in dal pod ključ. Na Žabljaku je večja družba ponočnjakov kalila nočni mir. Tudi te je vhitela roka pravice. V Cerkveni ulici je več oseb začelo dražiti vojaške s petjem in vriskanjem. Ko se je stražnik približal so zbežali, vendar pa je enega vjel in dal pod ključ. Na Žabljaku je večja družba ponočnjakov kalila nočni mir. Tudi te je vhitela roka pravice. V Cerkveni ulici je več oseb začelo dražiti vojaške

Postano.)

Na vsestranska murga vprašanja od strani slav. občinstva, ki se vedno pri meni povprašuje, kakor da spediter Ranzinger pošlje, da železničar sprejema in dostavlja strankam proti njih volji, pojasnjujem sledeče:

Južna železnična linija je od 1. avgusta t. l. podaljšala brez razpisa spediteru Ranzingerju prevaževalno službo, vsled katere je opravičen za stranke, ki nimajo prepovedi na železnični blago sprejemati in dostavljati.

One stranke, ki ne želijo, da jim spediter Ranzinger dostavlja, naj blagovolijo to po dopisnici prepovedati postajenčelnemu, ker mora tako prepoved železnična na podlagi obratnega reda uvaževati ter stranki ustrezeti.

Jos. Škerlj 3520-1

spediter na Dunajski cesti št. 29.

* Za vsebinu tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor doloca zakon.

NESTLÉ-jeva
moka za otroke
Popolna hrana za dojenčke, otroke in bolnike na želodecu.
Vsebuje pravo planinsko mleko.
Škatla K 1.80 v vsaki lekarni in drogeriji.

Žitne cene v Budimpešti.

Dne 20. septembra 1909

Pšenica za oktober 1909 za 50 kg K 13.82
" " april 1910 " 50 kg K 13.9
" za okt. 1909 za 50 kg K 9.62
Koruta za maj za 50 kg K 7.0
Oves za oktober 1909 za 50 kg K 7.36

47-42-7

Vzdržljivo

Meteorološko poročilo

Mesečno sredino					
Cij. srednje vzročila	Mraže vzročila	Slo- neč- nostna v vzročilah	Vetrovi:	Nebo	
18. 9. zv.	732.8	16.2	sl. svzvod	jasno	
19. 7. zj.	734.0	13.8	sl. jzahod	oblačno	
20. 2. pop.	734.5	20.0	sl. jzvod sk.	oblač.	
9. zv.	735.7	15.2	brezvetr.	oblačno	
7. zj.	735.7	12.3	"	"	
pop.	734.7	20.2	sl. sever	pol. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 16.1° norm.
14.5° in predvčerajšnja 16.3°; norm. 14.3°.
Padavina v 24 urah 2.5 in 0.0.

Tužnim srcem naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, da je naš srčno ljubljeni, sinko

Ciril Belizar

po kratki mučni bolezni in nežni starosti 7 mesecev danes izdihnil.

Pogreb predragtega se vrši v torek, 21. t. m. ob 4. uri popoldne na domače pokopališče.

Blag mu spomin!

Cerknica, 19. septembra 1909.

Zalajoča rodbina Cilenšek.

V neizmerni žalosti potrti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tugepolno vest, da je Vsemogočni poklic našega iskrenoljubljenega, preblagčega in nepozabnega soproga, oziroma oceta, sina, vnuka, zeta, brata, svaka, strica, nečaka in bratranca, gospoda

Milana Močnika

MAG. PHARM.

po kratki in mučni bolezni, previdega s svetotvostvji za umirajoče v 28. letu svoje starosti danes ob 11. uri zvečer k Sebi v boljše življenje.

Pogreb predragtega se vrši v prerano nam umrelga bode v ponedeljek dne 20. septembra ob 4. popoldne na pokopališču iz cerkve na Žaljah.

Sv. maše zadušnice se bodo služile v več cerkvah.

Preblagča Milana priporočamo v molitev in prijazen spomin ter prosimo tihega sožalja.

V Kamniku, 18. septembra 1909.

Zalajoči rodbini Močnik-Drožen.

hrana in stanovanje

za džake in dobre hiše.
Ponudbe pod „M. Z“ Litija,
posta restante. 3523

Kupi se 3511-1

mikroskop in motorno kolo

Kje, pove uprav. „Slov. Naroda“.

Spretna šivilja

za izdelovanje kril in

učenka

se sprejmeta takoj v modrem sa-
lonu v Wellevi ulici št. 5. 3489-3

Ponudbe: Trst, pošta Stadion
štov. 10. 3519-1

prav močni za vino pripravljeni, en
del od žganja, v obsegu

od 1 56-70 ed 1 180-250

„ 100-120 „ 250-450

„ 120-180 „ 500-700

nadalje sodi z vrati od 800, 900,

1100, 1200, 1500, 1800, 4000 in 5000 i-

z dobo po prav nikli cenai pri tvrdki

M. Rosner in drug

v Ljubljani 595 97

poleg Koslerjeve pivovarne.

SODI

prav močni za vino pripravljeni, en

del od žganja, v obsegu

od 1 56-70 ed 1 180-250

„ 100-120 „ 250-450

„ 120-180 „ 500-700

nadalje sodi z vrati od 800, 900,

1100, 1200, 1500, 1800, 4000 in 5000 i-

z dobo po prav nikli cenai pri tvrdki

M. Rosner in drug

v Ljubljani 595 97

poleg Koslerjeve pivovarne.

HOTEL „ILIRIJA“

Kraljevske ulice št. 22.

Toči se vsak dan svežo marčno

in črno granat pivo (a la Monaco), najfinješi metliška, štajerska

in dolenska vina, dobijo se ob

vsakem času mnogovrstne delikatese

po najnižji ceni. — Opoldanski in

večerni abonma od 52 h naprej.

Pozor!

Kegljišče

se odda že za nekaj dni v tednu.

Za cenjeni obisk se najujudneje priporoča Marija Novak hotelinka.

3.24-1

Mario Mikuž roj. Poženel

hišno posestnico in gostilnico ko

danes, dne 18. septembra ob 8. uri zvečer, po kratki mučni bolezni previdea s sv. zakramenti za umirajoče, v 65 letu starosti, v boljše življenje.

Pogreb predragtega rajnce bo v pondeljek, dne 20. septembra ob pol 5. uri popoldne iz hiše žalosti, Kolodvorska ulica št. 3, na pokopališče k Svetemu Križu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah.

Ljubljana, 18. septembra 1909.

Ivan, dež. računski evident. — Dragotin, Vladimir sinovi. — Marija Koch roj. Mikuž — Antonija Koncanjev roj. Mikuž — Ivanka, Frančiška, Kristina hčere. — Ciril M. Koch, mestni arhitekt. — Makso Koncanjev, ckr finančni tajnik, zeta Marta Mikuž roj. Gerber sacha. — Vnuk in vnukinja. 3527

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani.

bol. glavnica K 2.000.000.

Podružnica v Spiljetu.

Sprejema vloge na kužnice in na tečni račun ter jih obresuje od due vloge po čisti

z dobrodošlimi obiskovalci

Iisjaka

se predasta.

Več pove Josip Gospodček v

Trbovljih na Štajerskem. 3497-3

Lepo stanovanje

z 2 sobama in kuhinjo, se odda za

november pri g. Škeriju na Dv-

nejki cesti.

Vpraša naj se na Dunajski ce-

sti 32, II. nadstropje. 3518-1

akumulatorji

200 raznih velikosti od kron

160 naprej. Cenici zastonj.

A. Luscher

tovarna akumulatorjev,

Draždane 22/176.

Letna prodejna nad 100.000

komadov. 2962-4

Prodajalka

za tobačno trafilko, veča tudi me-

šane trgovine à jour ter slovenčine

in nemščine, z referencami prve vrste

(žele se prepisi izpričeva).

debi takoj

založbe pri Rajmundu Petzu, trgovcu,

Ljubno Seegraben, Gor. Štajersko.

3525-1

Ponudbe, ne anonimne, je poslati na

naslov: O. Muhr, Trst, ulica Š Francesco

d' Assisi št. 4, II. nadst., II. stopnice.

3525-1

Provizijskoga

zastopnika

Naslov: Tovarna „Iskra“ v

Krajkovu, Galicija. 3466-3

2964-29

Steckenpferd

lilijno-mlečno milo

Najboljše milo za kožo

in proti pegam!

Dobiva se povsod!